

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ TURKISH DENTAL ASSOCIATION

GENELGE

Sayı : E-32051835-001.01-2026-00-1816
Konu : Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin
Sağlığı Hakkında Yönetmeliğe İlişkin
Yürütmeyi Durdurma Kararı

16/06/2026

DİŞHEKİMLERİ ODASI BAŞKANLIĞINA

Bilindiği üzere 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik'in bir kısım hükümlerinin iptali talebiyle Türk Tabipleri Birliği tarafından açılan davada Danıştay 10. Dairesi tarafından yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde yer alan komplikasyon sigortası zorunluluğuna ilişkin düzenlemenin yürütmesinin durdurulmasına karar verildiği, Birliğimiz tarafından açılan davada da yürütmenin durdurulması talebimizin değerlendirme aşamasında olduğu duyurulmuştur.

Birliğimiz tarafından açılan ve Danıştay 10. Daire'sinin 2025/3190 esas sayılı dosyası üzerinden görülen davada 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik'in;

- **6/1-C maddesinde yer alan "Uluslararası sağlık turizmi kapsamında ameliyathane ortamında yapılacak cerrahi ve girişimsel işlemler için sağlık tesisi tarafından komplikasyon sigortası yaptırılması zorunludur." düzenlemesinin,**

- **6/3 maddesinde yer alan "Uluslararası sağlık turistinin ülkemizde bulunduğu süre içinde alacağı sağlık hizmeti ve aracılık hizmetlerinden sağlık tesisi ve aracı kuruluş, sunulan hizmetin türüne bağlı olarak sorumludur. Sunulan sağlık hizmeti sonrası ortaya çıkabilecek komplikasyon ve tıbbi kötü uygulamalar da bu sorumluluk kapsamındadır." düzenlemesindeki "komplikasyon" ibaresinin,**

- **Yönetmeliğin ekinde yer alan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Denetim Sorgu ve İdari Yaptırım Formu" başlıklı Ek-4'ün "Uluslararası sağlık turizmi kapsamında sağlık tesisinde ameliyathane ortamında yapılacak cerrahi ve girişimsel işlemler için sağlık tesisi tarafından komplikasyon sigortası yaptırılıyor mu? (Yönetmeliğin* 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi)**

1. Tespit: Yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere sağlık tesisinin bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri oranında idarî para cezası ve otuz gün süre verilir.

2. Tespit: İdarî para cezası bir kat artırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <https://ebys.tdb.org.tr/enVision-Dogrula/BelgeDogrulama.aspx?eD=BSL7YVD8U> Pin Kodu: 84722

Adres: Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No:12/38 Çukurambar, 06510 Çankaya/Ankara

Telefon No: 0312 435 93 94 | Faks No: 0312 430 29 59

e-Posta: tdb@tdb.org.tr | Web: www.tdb.org.tr | Kep Adresi: turkdishekimleribirligi@hs01.kep.tr

3. Tespit: Saęlık tesisinin yetki belgesi iptal edilir." Őeklindeki 3. satırının yűrűtmesinin durdurulmasına karar verilmiŐtir.

MeslektaŐlarımızın İl Saęlık Műdűrlűklerinde konuyla ilgili sorun yaŐamaları halinde bu kararın kendileri ile paylaŐılmasını bilgilerinize rica ederim.

Saygılarımla,

Gassan Yűcel
Tűrk DiŐhekimleri Birlięi
Genel Sekreteri

Ek: T.C Danıştay 10.Dairesi'nin E No 2025/3190 sayılı kararı (20 Sayfa)

Bu belge, gűvenli elektronik imza ile imzalanmıŐtır.

Belge Takip Adresi: <https://ebys.tdb.org.tr/enVision-Dogrula/BelgeDogrulama.aspx?eD=BSL7YVD8U> Pin Kodu: 84722

Adres: Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İŐ Merkezi No:12/38 Çukurambar, 06510 ankaya/Ankara

Telefon No: 0312 435 93 94 | Faks No: 0312 430 29 59

e-Posta: tdb@tdb.org.tr | Web:www.tdb.org.tr | Kep Adresi: turkdishekimleribirligi@hs01.kep.tr

DAVACI VE YÜRÜTMEN N

DURDURULMASINI STEYEN : Türk Di hekimleri Birli i

VEK L : Av. Gizem Kumbul

DAVALI : Sa lık Bakanlı ı / ANKARA

VEK L :

STEM N KONUSU : Davacı tarafından,

1) 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Uluslararası Sa lık Turizmi ve Turistin Sa lı ı Hakkında Yönetmeli in;

a) 4. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendindeki "... veya Türkiye Cumhuriyeti vatanda ı olmakla birlikte yurt dı nda ikamet eden ..." ibaresinin,

b) 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "... sa lık tesislerinin ise Bakanlıkça düzenlenen sertifikayı alması zorunludur." ibaresi ile (c) bendinin ve aynı maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "... komplikasyon ..." ibaresinin,

c) 8. maddesinin ikinci fıkrasının sonundaki "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılır." ibaresinin,

d) 9. maddesinin,

e) 10. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin,

f) 16. maddesinin üçüncü, dördüncü ve be inci fıkralarının,

g) Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 3. satırı ile 1., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16. ve 19. satırlarındaki fiillere kar ılıklı olarak " dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımların, 4. satırında "Denetim soruları" kısmında parantez içinde yer alan fiil ile kar ılı ndaki " dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımın ve 11. satırında, "Denetim soruları" kısmında yer alan "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılıyor mu?" sorusu ile kar ılı ndaki " dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımların iptaline ve yürütülmesinin durdurulmasına,

2) ptali istenen Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün dayana ı oldu u belirtilen 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkralarının Anayasa'ya aykırı oldu u iddiasıyla iptali için itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesine ba vurulmasına,

karar verilmesi istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI : Davacı tarafından, **Yönetmeli in dayana ı olan 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkralarına ili kin Anayasa'ya aykırılık iddiası yönünden**, yaptırımı ba lanan eylemlerin belirsizli inin yanı sıra tayin edilen cezanın da yüksek oldu u, diploması olmadı ı halde di hekimli i faaliyeti yürütmek üzere sa lık kurulu u açan veya sa lık hizmeti sunanlara oldukça yüksek de olsa sadece para cezası verilecek olmasının suçun caydırıcılı nı önemli ölçüde azaltaca ı, kamu sa lı ının korunması bakımından çok önemli bir soruna yol açaca ı, ayrıca, fıkrada farklı a ırlıktaki fiiller için aynı yaptırımın öngörüldü ü ve basit eksikliklerin dahi a ır para cezalarıyla kar ılandı ı, ölçülülük ilkesine aykırılık te kil etti i, di er bir fıkrada, kayıtların uygun ekilde tutulmaması veya bildirim zorunlulu unun yerine getirilmemesinin kapsam ve sınırlarının tam olarak belli olmadı ı, bunun yapılmamasının yasama yetkisinin devri ve kanunsuz suç olmaz ilkesinin ihlali niteli inde oldu u, yaptırımı gerektiren fiillerin kanun hükmünde tam olarak net ve belirli olmadı ı, hangi eylem kar ısında nasıl bir yaptırım uygulanaca ının belirsiz oldu u, dolayısıyla hukuki güvenlik ilkesini zedeleyen bir düzenleme bulundu u, eylemi belirsiz ve yaptırımı ölçsüz nitelikte düzenlenmi olan kanun hükümlerinin para cezalarının yüksekli inin ilgililerde yarataca ı etki bakımından da adaletsiz oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 4. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde ili kin olarak**, yurt dı ından sa lık hizmeti almak amacıyla ölkemize gelen yabancılara sa lık hizmeti verebilmek için uluslararası sa lık turizmi yetki belgesinin aranmasının hasta ile ileti im kurulabilen bir dilde sa lık hizmeti verilmesinin sa lanması bakımından anlamlı oldu u, ancak, Türkçe konu an bir hastanın sa lık hizmeti almak amacıyla ölkemize gelmesi halinde bu ki iye hizmet verebilecek sa lık kurulu larının uluslararası sa lık turizmi yetki belgesine sahip olmasının art ko ulmasının haklı bir nedeni bulunmadı ı, uluslararası sa lık turizmi yetki belgesinin varlı ı ya da yoklu unun ölkemiz vatanda ı olup da yurt dı ında yerle ki ilere verilecek sa lık hizmetinin niteli ini de i tirecek bir önem ta ımadı ı, ölkemizde di hekimli i yapma hak ve yetkisine sahip olanların bir kısmına bazı ki ilere sa lık hizmeti veremeyece ine ili kin bir sınırlama getirilmesinin herhangi bir kanunda öngörülmedi i, di er yandan Yönetmeli in "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde bazı ki i ve grupların Yönetmeli in kapsamı dı ında bırakıldı ı, yurt dı ında yerle ki Türkiye Cumhuriyeti vatanda larının kapsamda olup olmadı ının 2. ve 4. madde kurallarına göre belirsiz oldu u, dava konusu kuralın uygulanmasında da önemli riskler ve belirsizlikler bulundu u, di hekiminin, kendisine ba vuran hastanın adres/ikamet ara tırmasını yapamayaca ı, hastanın ikametinin yurt dı ında mı ölkemizde mi oldu unun di hekiminin sunaca ı sa lık hizmeti bakımından önemsiz oldu u, di hekimine ba vuran, Türkçe konu an ve sa lık hizmeti talep eden ki iye sunulan a ız ve di sa lı ı hizmeti sebebiyle, hastanın yurt dı ında yerle ki olmasından yola çıkılarak di hekiminin mesle ini uygulamasının bütünüyle engellenmesi riski bulundu u, di hekiminin mesleki bilgi alanı dı ındaki bilgilere sahip olması ile ona göre hastanın tedavisini kabul edip etmemesinin beklenmesinin, aksi durumda ceza tehdidine maruz bırakılmasının da hukuki güvenlik ilkesini ihlal etti i; **dava**

konusu Yönetmeli in 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve eki olan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 4. satırında yer alan parantez içindeki fiil ile kar ılı nda belirtilen idari yaptırıma ili kin olarak, sağlık tesislerinin Bakanlık tarafından düzenlenen sertifikayı almalarının zorunlu tutulmasının belirsiz ve ölçsüz bir yükümlülük oldu u, di hekimli i hizmeti sunabilmek için sahip olunan diplomanın yanı sıra, hizmetin sunulaca ı sağlık kurulu una göre ruhsatname veya faaliyet izin belgesinin de düzenlendi i, diplomanın mesle i uygulama yetkisi verdi i, ruhsatname/faaliyet izin belgesinin de mesle in uygulanaca ı yerin ilgili standartlara uygunlu unun Sağlık Bakanlı ı tarafından kabul edilmesi niteli inde oldu u, uluslararası sağlık turizmi alanında faaliyet gösterecek sağlık kurulu larının, bu belgelerin yanı sıra uluslararası sağlık turizmi yetki belgesini de almak zorunda oldukları, bütün bu yetki ve yeterliliklerin yanı sıra, TÜSKA tarafından belirlenecek ba ka standartların da yerine getirilmesi suretiyle Bakanlıktan sertifika alınmasının art ko uldu u, sağlık hizmetinin sunulmasını temelden etkileyen kuralların yönetmelikte belirtilmesi gerekti i, ayrıca, belirsiz olan bu yükümlülü e uygun davranılmamasının yaptırımının çok a ır belirlendi i; **dava konusu Yönetmeli in 6. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine, üçüncü fıkrasına ve eki olan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 3. satırına ili kin olarak,** komplikasyonun sorumlulu unun sağlık hizmeti sunana ait olmadı ı, di hekimleri ve sağlık kurulu larının kural olarak sorumlu olmadıkları komplikasyon zararlarından düzenleme ile sorumlu tutuldu u, kusur, zarar ve uygun nedensellik ba ı unsurlarının bir arada bulundu u durumlarda di hekiminin ve sağlık kurulu unun sorumlulu u oldu unun kabul edildi i, bu unsurlardan herhangi birinin eksikli i halinde ise sorumluluk söz konusu olmadı ı, komplikasyon kavramının, sağlık hizmetlerinde kimsenin kusuru olmaksızın hastada ortaya çıkan zararı ifade etti i, tıbbi hizmetin olası risklerine ili kin olarak hastanın aydınlatıldı ı ve komplikasyon ortaya çıktı nda gerekli müdahalenin tam ve zamanında yapıldı ı takdirde komplikasyon sebebiyle di hekiminin sorumlulu unun söz konusu olmadı ı, bu durumda, di hekiminin sağlık hizmeti nedeniyle üstlendi i sorumlulu un Türk Borçlar Kanununda belirlendi i, ö reti ve yargı kararları çerçevesi tanımlanarak komplikasyondan kural olarak sorumlu olmadı ı belirtilmi iken uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde komplikasyondan da sorumlu oldu una ili kin kural ve buna ba lı olarak sigorta yaptırma yükümlülü ünün getirilmi olmasının, Yönetmelik kurallarının türev düzenleme olmasına aykırı oldu u gibi hukuki bir temelinin de bulunmadı ı, sigorta yaptırma yükümlülü ünün 31/12/2025 tarihine kadar ertelenmi olmasının da kuralın hukuka aykırılı nı ortadan kaldırmadı ı; **dava konusu Yönetmeli in 8. maddesine ve eki olan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 11. satırının denetim soruları kısmında yer alan soru ile kar ılı nda uygulanacak idari yaptırımlara ili kin olarak,** ki isel sağlık verilerinin Sağlık Bakanlı ı merkezi sistemine aktarılmasının zorunlu tutulması için haklı bir sebebin bulunmadı ı, söz konusu kuralın ülkemiz yurttan larının ki isel sağlık verilerinin Bakanlık tarafından olu turulan

merkezi veri sistemine aktarılmasına paralel bir düzenleme oldu u, hastaların ki isel sa lık verilerinin merkezi sistemde kaydedilmesinin Bakanlık tarafından yapılan i lemlerin hastalar tarafından her zaman görülebilmesi ve hekimlerin bu verilere eri erek kaynak israfının önlenmesinin yararı noktasında savunuldu u, ancak, uluslararası sa lık turizmi ba lamında bakılan yabancı hastaların ülkemizde ikametgah sahibi olmadıkları için e-devlete girebilme olanaklarının bulunmadı ı, bu ki ilerinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları olmadı ından e-nabız sistemine kaydedilmelerinin de mümkün olmadı ı, Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmelikte ki isel sa lık verilerinin merkezi sa lık veri sistemine aktarılmasını zorunlu tutan bir kuralın bulunmadı ı, dava konusu Yönetmelik hükmü ile ilgili olarak Ki isel Verileri Koruma Kurulundan olumlu görü alınmamı olması ve bu Yönetmelik ile getirilen zorunlulu un sınırsız ve ölçüsüz olması ile bu zorunlulu a uyulmaması halinde çok yüksek para cezasından yetki belgesinin iptaline varan yaptırım öngörülmesinin hukuka aykırı oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 9. maddesine ili kin olarak**, sa lık kurulu larının bir irket tarafından denetlenmesi ile buna göre yaptırıma tabi tutulmasının mümkün olmadı ı gibi de erlendirme ölçütlerinin de hukuka aykırı oldu u, denetimi yapacak irketin kamu yetkisi kullanmasının hukuka aykırı oldu u, sa lık kurulu larının performans de erlendirmelerinin USHA tarafından yapılabilmesine ili kin görev ve yetkinin yasal olarak verilmedi i, kamu sermayesiyle kurulmu olsa da özel hukuk kurallarına tabi olarak faaliyet göstermesi için irket olarak kurulmu olan bu yapıya kamusal bir yetkinin, özellikle de sa lık kurulu larının denetlenmesi ve buna dayalı olarak yaptırım uygulanabilmesi niteli indeki bir yetkinin verilmesine olanak bulunmadı ı, Anayasa Mahkemesinin de benzeri olgularda denetim görevinin bir kamu hizmeti oldu unu belirterek bunun kamu görevlileri eliyle yapılması gerekti i gerekçesiyle ilgili kanunların iptaline karar verdi i, performans kriterlerinin hizmetin gerekleri ve kamu yararını hedeflemedi i, ölçütlerin hiçbirinin sa lık hizmetinin niteli ini ölçmeye yönelik olmadı ı, ölçüt olarak belirlenen ilk dört ba lı ın subjektif hasta memnuniyeti, ikayeti yahut talep ve randevu isteklerine cevap verme hızı ile ilgili oldu u, son ölçütün ise Tıbbi Deontoloji Tüzü ünde ticari görünüm verilmesi dahi yasaklanan sa lık kurulu larının yıllık cirosunu esas alarak bunun her yıl artmasını art ko an nitelikte oldu u, subjektif, sa lık hizmetinin niteli ini ölçmeyen ve hatta sa lık hizmeti ile ilgisi olmayan ölçütlerle yapılacak de erlendirmeye sa lık kurulu larının belli bir alanda sa lık hizmeti sunmasının engellenmesi niteli inde yaptırım uygulanmasının hukuka aykırı oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 10. maddesine ili kin olarak**, turist sa lı ı hizmetlerinin kısıtlanmasının haklı bir temeli olmadı ı, bu kural uyarınca sa lık hizmeti almak amacıyla ülkemize gelmemi ancak ülkemizde iken sa lık hizmeti ihtiyacı ortaya çıkmı olan yabancıların bütün sa lık kurulu larına ba vurabilecek i, bu ki ilere sunulacak sa lık hizmeti bölünerek, geli en hastalıkları ve acil durumları ile sonrasında devam niteli indeki sa lık hizmetlerinin sunumunda yetkili sa lık kurulu larının farklıla tırıldı ı, sa lık hizmetinin bir bütün olarak sunulmasındaki hasta yararının gözardı edildi i, ayrıca, sa lık hizmetinin bölünmesinin gereksiz oldu u gibi hangi a amada bölünebilece i veya bölünmesi gerekti inin de genellikle belirsiz oldu u, turistin sa lı ı kapsamında sa lık

hizmetine gereksinim duyan bir hastanın acil veya ani geli en sa lık sorunlarının devamı niteli indeki sa lık hizmetlerinin mutlak surette sa lık turizmi yetki belgesi olan ki i veya kurumlar tarafından yürütülmesi için herhangi bir hukuki veya tıbbi gereklilik bulunmadı ı; **dava konusu Yönetmeli in 16. maddesinin üçüncü, dördüncü ve be inci fıkralarına ili kin olarak**, hukuki belirlilik ilkesinin bir gere i olarak, uygulanacak yaptırımın a ırlı ıyla orantılı ekilde, kusur olarak ifade edilen fiilin açık ve çerçevesinin belirli olması gerekti i, oldukça soyut ve belirsiz olan kayıt yükümlülü ünün tıbbi hizmete ili kin kayıtle sınırlı mı yoksa genel olarak bütün kayıtları kapsadı ının belirsiz oldu u, sa lık kurulu unun faaliyeti içinde uluslararası sa lık turizmi hastalarının olup olmamasının sadece sa lık kurulu unun faaliyetine ba lı olmadı ı, sa lık kurulu unun yetki belgesinin bu alanda faaliyet göstermedi i için iptal edilmesinin haklı bir sebebi bulunmadı ı, kaldı ki, uluslararası sa lık turizmi yetki belgesinin varlı ının yarattı ı herhangi bir sorun bulunmadı ı müddetçe, bu belgeye dayalı hizmet sunulamamı olması nedeniyle yetki belgesinin iptalinde kamu yararı da bulunmadı ı, di er yandan, yine benzeri gerekçelerle, sa lık kurulu unun herhangi bir kusuru olmaksızın, hasta gelmemesi veya cironun artmaması gibi sebeplerle iptal edilen sa lık turizmi yetki belgesinin yeniden alınabilmesi için bir yıl bekleme zorunlulu unun da hizmet gerekleri ile ba da madı ı; **dava konusu Yönetmeli in eki olan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'te belirlenen yaptırımlara ili kin olarak**, yaptırımların ölçsüz oldu u, çizelgede belirlenen fiillere verilecek idari para cezasının 3359 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak belirlendi i anla ılmakla birlikte bu durumun hukuka uygun olmadı ı, zira anılan fıkrada yaptırıma ba lanan eylemin Sa lık Bakanlı ınca belirlenen acil hastaya müdahale esaslarına, personel, tıbbi cihaz ve donanım, bina ve hizmet birimleri, malzeme ile ilaç standartlarına uyulmaması oldu u, yönlendirme, rehberlik gibi hizmetler veya uluslararası sa lık turizmi birimindeki çalı anın dil bilgisinin yahut ücret tarifesinde belirlenen usule aykırı davranılmasının acil hastaya müdahale esasları ile ilgisinin bulunmadı ı, ki isel sa lık verilerinin merkezi bir sistemle paylaşılması zorunlulu una ili kin 3359 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesinin üçüncü fıkrasına uygun olarak hangi kayıtların tutulaca ının Bakanlık tarafından belirlenmedi i, mali mevzuata tabi satı fi i, fatura gibi belgelerin düzenlenmemesinin ilgili mevzuatta yaptırımının bulundu u, burada ayrıca ceza verilmesinin mükerrerlik olu turaca ı belirtilerek dava konusu düzenlemenin iptaline ve yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerekti i ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, **Yönetmeli in dayana ı olan 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkralarına ili kin Anayasaya aykırılık iddiası yönünden**, dava konusu edilen düzenleyici i lemin hukuk aleminde bireysel i lem olarak hüküm ifade etmesi üzerine açılan bir dava olmadı ı dikkate alındı ında somut norm denetiminin artları olu madı ından davacının somut norm denetimi kapsamında Anayasa Mahkemesine ba vurulması talebinin kabul edilemeyece i, uluslararası sa lık turizmi ve

turistin sa lı hususlarında Sa lık Bakanlı ının Yönetmelik düzeyinde düzenleme yapma yetkisinin bulundu u, dava konusu Yönetmeli in Türkiye'nin uluslararası sa lık hizmetlerindeki rekabet gücünü artırmak, hasta güvenli ini teminat altına almak ve sa lık tesislerinde kalite standartlarını yükseltmek amacıyla yürürlü e konuldu u; **dava konusu Yönetmeli in 4. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine ili kin olarak**, düzenlemenin amacının uluslararası sa lık turizmi kapsamına giren ki iler ve kurulu ların hak ve yükümlülüklerini netle tirmek oldu u, yurt dı ında ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının kapsama dahil edilmesinin, uluslararası sa lık turizmi veri toplama, kayıt, izleme ve kalite standartlarının sa lanması bakımından teknik ve idari bir gereklilik oldu u, düzenlemenin, hasta güvenli ini güçlendirdi i, hizmet kalitesini artırdı ı, Bakanlı ın denetim yetkisinin etkin kullanılmasına olanak sa ladı ı, bununla birlikte ölkemizde geçici olarak bulunan yabancı ki iler in ani geli en hastalık veya acil durumlarda sa lık hizmeti almaları halinde yetki belgesi artı aranmadı ı, bu istisnanın, sa lık hakkının evrenselli i ve kamu yararı ilkeleriyle uyum içinde oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine ili kin olarak**, sertifika alma zorunlulu unun, sa lık turizmi hizmeti sunan tesislerde kalite, güvenlik ve uluslararası standart uyumunun sa lanması amacıyla getirildi i, sa lık turizminin, do ası gere i yalnızca tıbbi de il aynı zamanda ekonomik, idari ve diplomatik boyutları olan bir faaliyet oldu u, bu nedenle uluslararası hasta güvenli ini ilgilendiren standartların genel ruhsat veya diploma ko ullarının ötesinde ayrıca belgelendirilmesinin kamu yararının gere i oldu u, sertifika TÜSKA tarafından belirlenen objektif standartlar esas alınarak verildi inden belirsizlikten söz edilemeyece i, di er taraftan, ilgili hükmün uygulanmasının 31/12/2026 tarihine kadar ertelenmi olmasının sa lık tesislerine gerekli uyum süresinin tanındı ını gösterdi i, bu süreçte belirlenecek standartların TÜSKA'nın kamuya açık karar ve rehberleriyle duyurulmakta oldu u, düzenlemenin belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine aykırılık te kil etmedi i, idarenin düzenleme ve denetim yetkisi çerçevesinde getirilen bu hükmün, hasta güvenli i, kalite kontrolü ve uluslararası itibarı koruma amacına yönelik oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 6. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine ili kin olarak**, uluslararası sa lık turizmi kapsamında cerrahi ve girişimsel i lemler için komplikasyon sigortası yaptırılmasının zorunlu kılınmasının, hasta güvenli inin sa lanmasına yönelik bir önlem oldu u, uluslararası sa lık turizmi alanında hasta kabul eden sa lık tesislerinin, risk yönetimi ve hasta hakları ba lamında sorumluluklarını yerine getirmelerinin yalnızca hizmetin kalitesini artırmakla kalmayıp, Türkiye'nin sa lık turizmi alanındaki itibarını da güçlendirece i, komplikasyonların, tıbbi müdahalelerin do al bir sonucu olarak, genellikle hekim ve sa lık kurulu nun kusursuz eylemleriyle ortaya çıkabildi i, sa lık kurulu larının ve hekimlerin sorumlulu unun sınırlarını çizen önemli bir unsur oldu u, ancak, sa lık hizmeti sunan kurulu ların komplikasyonlara kar ı alaca ı sigortanın, bu durumu garanti altına almak ve hastaların ma duriyetlerini en aza indirmek amacıyla hukuki bir gereklilik haline geldi i, ayrıca komplikasyonların her zaman kusursuz bir sorumluluk kapsamında olmayabilece i, ancak bu durumun, sa lık hizmeti sunan kurulu ların bu gibi risklere kar ı önceden hazırlıklı

olmasını gerektirdi i, sonuç olarak, hasta güvenli i, sa lık hizmetinin kalitesi ve uluslararası sa lık turizmi standartlarına uyum sa lamak amacıyla yapılan bu düzenlemelerin hukuka uygun oldu u ve kamu yararına hizmet etti i; **dava konusu Yönetmeli in 8. maddesinin ikinci fıkrasına ili kin olarak**, ki isel verilerin korunmasına ili kin mevzuatta uluslararası hastalara ait ki isel verilerin de vatanda lara uygulandı ı ekilde güvence altına alınmasının öngörüldü ü, sa lık turizmi konusunda ülke politikası ve stratejilerinin belirlenmesi noktasında güvenilir ve gerçek verilerin önemi oldu u, sa lık verilerinin özel nitelikteki ki isel veri sınıfında bulunmakta oldu u, i lenebilmesinin Kanunda açıkça öngörülen ko ullara ba lı oldu u, ancak, sa lık hizmetinin verilmesi, kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sa lık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Sa lık Bakanlığı tarafından sa lık verilerinin i lenebilmesi mümkün oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 9. maddesine ili kin olarak**, USHA 'ın uluslararası sa lık hizmetleri alanında sadece aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek görevi oldu u, Yönetmeli in ekinde yer alan performans kriterleri ile sa lık turizmi hizmeti sunan kurulu ların kalite, eri im, hasta güvenli i ve sürdürülebilirlik düzeylerinin ölçülmesinin amaçlandı ı, bu kriterlerin, yalnızca finansal göstergelere de il aynı zamanda hizmetin tıbbi, idari ve etik boyutlarına dayandı ı, ülkemizde sa lık turizmi hizmetlerinin uluslararası standartlara uygun yürütülmesini temin etti i, performans kriterleri neticesinde sa lık turizmi yetki belgesinin askıya alınması veya iptalinin idarenin gözetim ve denetim yetkisinin gere i oldu u, kayıtların uygunsuz tutulması ifadesinin, sa lık turizmi hizmetlerinde hasta güvenli ini ve veri bütünlü ünü zedeleyen tıbbi kayıt eksikliklerini ifade etti i, bir yıl sa lık turizmi faaliyet gösterilmemesi halinde yetki belgesinin iptaline ili kin hükmün ise sa lık turizmi yetki belgelerinin güncelli ini ve etkin kullanımını sa lamak, sistemin suiistimal edilmesini önlemek amacıyla düzenlendi i, Yönetmelikte hangi belgelerin hangi makam tarafından verilece inin ve denetime dair hususların açık bir biçimde düzenlendi i, aracı kurulu lar dı ında sa lık tesislerinin USHA tarafından denetlenece ine ili kin bir düzenleme bulunmadı ı, acil ve telafisi güç durumlarda dahi askıya alma i lemlerinde sa lık tesisleri için Bakanlı ın, aracı kurulu lar için ise USHA 'ın yetkili oldu unun düzenlendi i, performans kriterleri bakımından kısmen yeterli ya da yetersiz olarak de erlendirilen sa lık tesisi ve aracı kurulu un tespit tarihinden itibaren üç ay içinde Sa lık Bakanlığı tarafından kontrol de erlendirmesine tabi tutulaca ı, kontrol de erlendirmesi sonucunda yeterlili in sa lanamadı ının tespiti halinde kısmen yeterlilik halinde üç ay, yetersizlik halinde altı ay süreyle yetki belgesi Sa lık Bakanlığı tarafından askıya alınaca ı, mevzuat gere i USHA 'ın alanı ile alakalı de erlendirme ve çalı malar yapmasının elzem oldu u, bu de erlendirmelerin, teknik bir inceleme niteli inde oldu u, nihai karar ve yaptırım yetkisinin Bakanlı a ait oldu u; **dava konusu Yönetmeli in 10. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesine ili kin olarak**, düzenlemenin, ülkemizde bulunan yabancıların sa lık hizmetlerini güvenli ve denetlenebilir biçimde almasını sa lamak amacıyla getirildi i, acil müdahalelerin her sa lık kurulu unda sunulabilece i, devamı niteli indeki tedavilerin yalnızca sa lık turizmi yetki belgesine sahip tesislerde

yürütülmesinin hem hasta güvenli i hem de hizmet kalitesinin korunması açısından zorunlu oldu u, bu uygulamanın, turist sa lı ı hizmetlerini engellemedi i, aksine hizmetin standart ve kayıt altına alınabilir olmasını garanti altına aldı ı; **dava konusu Yönetmeli in 16. maddesinin üçüncü, dördüncü ve be inci fıkralarına ve eki olan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'te belirlenen yaptırımlara ili kin olarak**, idari yaptırımlar, idari para cezaları ve yetki belgesi iptallerinin, 3359 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesi çerçevesinde öngörüldü ü, sa lık tesislerinin uluslararası sa lık turizmi kapsamında sunması gereken asgari standartları yerine getirmemesi durumunda uygulandı ı, sa lık turizmi hizmetinin niteli ini güvence altına aldı ı, yaptırımların, sa lık turizmi kapsamında sunulan hizmetin niteli ini ve hasta güvenli ini do rudan ilgilendiren fiillere yönelik olarak kademeli ekilde uygulandı ı, bu düzenlemelerin, sa lık turizmi kapsamında verilen hizmetlerin eksiksiz, güvenli ve uluslararası standartlara uygun ekilde sunulmasını temin etti i belirtilerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i savunulmaktadır.

DANI TAY TETK K HAK M : Mustafa ahin

DÜ ÜNCES : Yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulü kısmen reddi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Onuncu Dairesince, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma için verilen yasal süre geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldi i görülmekle, Ba kan brahim Topuz ve Üye Ahmet Saraç'ın, dava konusu düzenlemenin dayanaklarından olan 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 11. maddesinin 1. fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan Sa lık Bakanlı ının uluslararası sa lık turizmi kapsamındaki her türlü kurulu un faaliyetlerini denetleyece ine yönelik düzenlemenin, her türlü kurulu un faaliyetini denetleme yetkisi verdi i, anılan kuralın Sa lık Bakanlı na görev alanı dı nda olan kurulu ların da denetlenmesine imkan vermesi ve böylece sınırları çizilmemi bir yetki tanımını olması sebebiyle Anayasa'nın 2., 123. ve 124. maddelerine aykırı oldu u, bu nedenle anılan kuralın iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine ba vurulması gerekti i oylarına kar ılıklı, söz konusu cümlelerin sa lık hizmeti sunumu ile ilgili i ve i lemlere ili kin oldu u, sa lık hizmeti sunumu yapan kurulu ları kapsayaca ı, bu itibarla davalı idareye görev alanı dı nda verilmi bir yetkiden söz edilemeyece i anla ıldı ndan, Anayasa Mahkemesine ba vurulmasına gerek olmadı na oy çoklu uyla, anılan maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ile üçüncü ve dördüncü fıkralarına ili kin Anayasaya aykırılık iddiası yönünden ise Anayasa Mahkemesine ba vurulmasına gerek olmadı na oy birli iyle karar verilerek yeniden incelendi, gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY :

13/07/2017 tarih ve 30123 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik, 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmeliğin 17. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış, davacı tarafından, 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendindeki "... veya Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmakla birlikte yurtdışı ikamet eden ..." ibaresinin, 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "... sağlık tesislerinin ise Bakanlıkça düzenlenen sertifikayı alması zorunludur." ibaresi ile (c) bendinin ve aynı maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki "... komplikasyon ..." ibaresinin, 8. maddesinin ikinci fıkrasının sonundaki "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine aktarılır." ibaresinin, 9. maddesinin, 10. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin, 16. maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarının, Yönetmeliğin ekinde yer alan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Denetim Sorgu ve İdari Yaptırım Formu" başlıklı Ek-4'ün 3. satırı ile 1., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16. ve 19. satırlarındaki fiillere karşılık olarak "İdari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımların, 4. satırında "Denetim soruları" kısmında parantez içinde yer alan fiil ile karşılıklıındaki "İdari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımın ve 11. satırında, "Denetim soruları" kısmında yer alan "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine aktarılıyor mu?" sorusu ile karşılıklıındaki "İdari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımların iptaline ve yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmesi istemiyle bakılan dava açılmıştır.

LG L MEVZUAT:

Anayasanın 56. maddesinin 1. fıkrasında, herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşamaya hakkına sahip olduğunu; **3. fıkrasında**, Devletin, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenleyecek; **4. fıkrasında da**, Devletin, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlardan yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirecek; **124. maddesinde**, bakanlıkların kendi görev alanlarını ilgilendiren konularda yönetmelik çıkarabilecekleri hükme bağlanmıştır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3. maddesinin (a) bendinde, sağlık kurum ve kuruluşlarının yurt sathında etkin, kaliteli ve verimli hizmet sunacak şekilde diğer Bakanlıkların da görüşü alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca planlanacak, koordine edilecek, mali yönden desteklenip geliştirilecek; **(c) bendinde**, bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılmasının esas olduğunu, sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesinin bu esas çerçevesinde Sağlık

Bakanlı ınca düzenlenece i kurala ba lanmı ; **9. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde**, bütün kamu ve özel sa lık kurulu larının tesis, hizmet, personel kıstaslarını belirlemeye, sa lık kurulu larının amaca uygun olarak te kilatlanmalarına, sa lık kurum ve kurulu larının koordineli çalı ma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili di er hususlara yönelik esas ve usulleri yönetmelikle düzenleme yetkisinin Sa lık Bakanlı ına ait oldu u; **ek 11. maddesinde ise**, sa lık hizmeti sunumu ile ilgili tüm i ve i lemlerin Sa lık Bakanlı ınca denetlenece i, bu hükmün uluslararası sa lık turizmi kapsamındaki her türlü kurulu un faaliyetlerini de kapsadı ı hüküm altına alınmı tır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesinin "Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ü" ba lıklı 355. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde, sa lık turizmi uygulamalarının geli tirilmesine yönelik düzenlemeler yapma ve ilgili kurumlarla koordinasyon sa lama görev ve yetkisinin Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ünde oldu u; **"Düzenleme görev ve yetkisi" ba lıklı 508. maddesinde** Sa lık Bakanlı ının görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabilece i belirtilmi tir.

Bununla birlikte **663 sayılı Sa lık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye** 7146 sayılı Askerlik Kanunu ile Di er Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede De i iklik Yapılmasına Dair Kanun'un 19. maddesi ile eklenen **ek 2. maddede** "(1) Uluslararası sa lık hizmetleri alanında ölkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sa lık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sa lık hizmetlerine ili kin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Bakanlı a önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sa lık Hizmetleri unvanı ile bir anonim irket (USHA) kurulmu tur. USHA 'ın ilgili oldu u bakanlık Sa lık Bakanlı ıdır.

(2) USHA 'ın faaliyet konuları unlardır:

a) Uluslararası sa lık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek.

b) Ölkemizin sa lık hizmetlerinin uluslararası tanıtımını yapmak, bu alandaki tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etmek, yönlendirmek ve desteklemek.

c) Uluslararası sa lık hizmetlerine ili kin aracılık faaliyetlerinde bulunmak, verilen yetki çerçevesinde kamu ve özel sektör kurulu ları adına uluslararası sa lık hizmetlerine ili kin sözleşme yapmak, yapılan sözleşmelerin yürütülmesine destek olmak.

ç) Uluslararası sa lık hizmetlerine ili kin bilgi alma ba vurularına cevap vermek, ikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmak, tarafların kar ılabilecekleri sorunları tespit ederek önleyici tedbirler almak.

d) Ölkemizin sa lık sisteminin tanıtımını yapmak, sa lık sistemleri, sa lık finansmanı ve kamu özel i birli i modelleri konusunda uluslararası ki i ve kurulu lara danı manlık yapmak, bu alanlarda sistemlerin kurulması ve geli tirilmesine ili kin yurtdı talepleri kar ılamak, projeler yapmak ve uygulamak.

e) Yurtdı nda sa lık kurulu u açmak, i letmek, ortaklık kurmak ve i birli i yapmak.

f) Sağlık meslek eğitimini turizmine yönelik faaliyetlerde bulunmak.

g) Faaliyet alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer ve benzeri etkinliklerde bulunmak, ara tırma ve yayın yapmak.

ğ) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler, hizmet sunum standartları, akreditasyon kriterleri, fiyat tarifeleri ve hukuki düzenlemeler konusunda ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve bu konularda Bakanlıkça önerilerde bulunmak.

h) Sağlık meslekleri eğitimini konusunda teşvikler geliştirmek, bu alanda uluslararası öğrencileri ve eğitim kurumlarını desteklemek.

(3) UŞHA, bu Kanun ve 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun bu Kanuna aykırı bulunmayan hükümlerine göre hazırlanacak ana sözleşmenin imzalanmasını müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete geçer. Türk Ticaret Kanununun kuruluşu, aynı ve nakdi sermayesinin vaz'ına müteallik hükümleri UŞHA hakkında uygulanmaz.

(4) UŞHA'nın yurt içinde ve yurtdışında şirket kurması veya bir şirkete %50'den fazla hisseyle ortak olmasına karar vermeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(5) UŞHA'nın hisselerinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlıkça aittir. Ancak, Hazine ve Maliye Bakanlıkça'nın mülkiyet hakkı ile kâr payı hakkına hâlel gelmemek ve pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali haklar Hazine ve Maliye Bakanlıkça'nda kalmak kaydıyla, UŞHA'nın pay sahipliğine bağlı olarak, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkiler Sağlık Bakanlıkça tarafından kullanılır. UŞHA'nın işletme bütçesi Genel Kurul onayına sunulmadan önce Hazine ve Maliye Bakanlıkça'nın uygun görüşü alınır.

(6) UŞHA'nın başlangıç sermayesi on milyon Türk lirası olup, bu tutar Hazine ve Maliye Bakanlıkça tarafından kararlaştırılır.

(7) UŞHA'da, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir. Çalışacak personel sayısı 150 kişidir, Cumhurbaşkanlığı bu sayıyı dört katına kadar artırmaya yetkilidir. İstihdam edilecek personele ödenecek ücret ile diğer tüm mali ve sosyal hakların aylık ortalaması Cumhurbaşkanlığı şirket için belirlenecek üst sınırı amaçlar.

(8) UŞHA, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu Hâle Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu Hâle Sözleşmeleri Kanunu ve 18/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıya tabi değildir.

(9) Yönetim kurulunda görev alanlara 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen tutarda ödeme yapılır." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerine dayanılarak uluslararası sağlık turizmi ve turistlerin sağlığını kapsayarak sunulan sağlık hizmetleri ve aracılık hizmetlerinin asgari hizmet sunum standartlarının belirlenmesi, uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde faaliyet yürütecek sağlık kuruluşları ile aracı kuruluşların yetkilendirilmesi ve bu faaliyetlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistlerin Sağlığını Hakkında Yönetmelik 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı

Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmi tir.

Di er taraftan, **2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında da**, idari i lemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, yürütmenin durdurulmasına karar verilece i hükme ba lanmı tir.

HUKUK DE ERLEND RME:

A) Dava konusu Yönetmeli in 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ile 3. fıkrasındaki "komplikasyon" ibaresinin incelenmesi:

Anayasasının "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" ba lıklı 13. maddesinde, "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere ba lı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükümlerine; **"Çalı ma ve sözleşme hürriyeti" ba lıklı 48. maddesinde** "Herkes, diledi i alanda çalı ma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel te ebbüsler kurmak serbesttir. Devlet, özel te ebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalı masını sa layacak tedbirleri alır." hükmüne; **"Yönetmelikler" ba lıklı 124. maddesinde**, "Cumhurba kanı, bakanlıklar ve kamu tüzel ki leri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurba kanlı ı kararnamelerinin uygulanmasını sa lamak üzere ve bunlara aykırı olmamak ısıyla, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmüne yer verilmi tir.

Buna göre, idari te kilat yapısı içinde yer alan Bakanlıklar ile di er kamu kurum ve kuruluşları, görev alanlarına ili kin olarak ve yönetmelik, yönerge, tebli , genelge ve talimat gibi çe itli adlar altında düzenleme yapabilmektedirler.

Bu düzenlemeler arasında uyulması gereken "normlar hiyerar isini" kuramına göre, hukuk düzeni, farklı kademede yer alan Anayasa, kanun, yönetmelik ve di er düzenleyici i lemlerden olu an birçok normu içermekte ve her norm geçerlili ini bir üst basamakta yer alan normdan almaktadır. Normlar hiyerar isine göre kanundan sonra gelen yönetmelik, genelge, tebli , talimat gibi düzenlemelerin ancak kanunda verilmi olan hakkın kullanılmasının açıklanması ile ilgili olaca ı, bu metinlerde kanun ile verilmi olan hakkı geni letici veya daraltıcı mahiyette hükümlere yer verilemeyece i hukukun genel ilkelerindedir.

Bununla birlikte çalı ma ve sözleşme özgürlü ünün temel hak ve hürriyetlerden oldu u, sınırlandırılmasının ancak kanunla mümkün oldu u da muhakkaktır.

Uluslararası sa lık turizmi ve turistini sa lı ı kapsamında sunulan sa lık hizmetleri ve aracılık hizmetlerinin asgari hizmet sunum standartlarının belirlenmesi, uluslararası sa lık turizmi hizmetlerinde faaliyet yürütecek sa lık kuruluşları ile aracı kuruluşların

yetkilendirilmesi ve bu faaliyetlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla çıkarılan dava konusu Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelikte, sağlık tesisi, özel mevzuatı uyarınca sağlık tesisi ruhsatına sahip olan ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversitelere, gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait sağlık tesisleri olarak tanımlanmış ve buraların uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde faaliyet yürütebilmesi için Sağlık Bakanlığından yetki belgesi alması zorunlu tutulmuştur. Anılan Yönetmeliğin 6. maddesinde, sağlık tesislerinin hizmet standartları düzenlenmiştir; dava konusu edilen 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ile uluslararası sağlık turizmi kapsamında ameliyathane ortamında yapılacak cerrahi ve girişimsel işlemler için sağlık tesisi tarafından komplikasyon sigortası yaptırma zorunluluğu getirilmiştir, bunun yanı sıra anılan maddenin 3. fıkrasının ikinci cümlesinde ise, sunulan sağlık hizmeti sonrası ortaya çıkabilecek komplikasyondan dolayı sağlık tesisinin sorumlu olduğu düzenlenmiştir.

Öncelikle hekimlerin hasta ile arasındaki hukuki ilişkinin mahiyetine, devamında ise sorumluluğun kapsamına değinilmesi önem arz etmektedir.

Özel hukukta zararın sonucu olan sorumluluk ya bir sözleşme meninin taraflarınca hiç uygulanmaması veya noksan uygulanmasıyla sözleşme meden veya haksız fiilden yahut kanundan doğar. Hekim ile hasta arasındaki ilişki çoğu zaman daha önceden geçerli olarak kurulmuş ve güven unsuru taşıyan bir sözleşmeye dayanır. Sözleşme çerçevesinde ise tıbben kabul edilmiş uygulamalara yani tıbbi standartlara uygun olarak edimini ifa ile yükümlü olan hekimin, sözleşme meninin ihlali hâlinde zarardan sorumluluğu doğabilecektir.

Bununla birlikte hekimlik faaliyetinin kusurlu ifası meslek hatası (malpraktis) olarak ifade edilmektedir. Türk Tabipleri Birliği Hekimlik Meslek Etiği Kuralları'nın 13. maddesine göre tıbbi malpraktis bilgisizlik, deneyimsizlik ya da ilgisizlik nedeniyle bir hastanın zarar görmesidir. Malpraktis, komplikasyon kavramından farklıdır. Komplikasyon, tıbbi girişim sırasında meydana gelen, öngörülme, öngörülse bile önlenemeyen durum, istenmeyen sonuçtur. Buna göre, bünyesinde risk barındıran sağlık hizmetinin ifası sırasında tıbben kabul edilen normal risk ve sapmalar çerçevesinde davranılarak gerekli dikkat ve özenin gösterilmesine rağmen ortaya çıkan istenmeyen sonuçlardan tazminat sorumluluğunun doğmayacağı kabul edilmektedir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un ek 12. maddesinin 1. fıkrasında, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, 2. fıkrasında da, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan veya mesleklerini serbest olarak icra eden tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların tıbbi kötü uygulama sebebi ile kendilerine verebilecekleri zararlar ile bu sebeple kendilerine yapılacak rücuları karşılamak üzere mesleki mali sorumluluk sigortası yaptırmak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır. Buna göre,

hekimlerin sorumlu oldukları hekimlik faaliyetinin kusurlu ifası meslek hatası (malpraktis) eylemlerinden do an, kendilerinden talep edilebilecek zararlar için sigorta yaptırma zorunlulu u kanunla getirilmi tir.

Dava konusu edilen düzenlemenin ise, meslek hatasından kaynaklanan zararlardan de il, kural olarak hekimlerin sorumlu olmadıkları komplikasyon zararlarından dolayı sa lık tesisine sigorta yaptırma zorunlulu una ili kin oldu u görölmektedir. Sigortanın bir sözleşme türü oldu u da göz önünde bulunduruldu unda, bu zorunlulu un Anayasa'nın 48. maddesi ile koruma altına alınan çalı ma ve serbest te ebbüs hürriyeti kapsamında oldu u ve bu sınırlamanın ancak kanunla yapılabilece i ku kusuzdur.

Bu durumda, kanunda açık ve net bir dayanak yok iken komplikasyon sigortası yapma zorunlulu unun dava konusu Yönetmelik hükmü ile getirildi i görüldü ünden, çalı ma ve sözleşme özgürlü ünü sınırlandıran, ilgililere mali yük getiren, hekimlerin mesleki faaliyetini do rudan etkileyerek ek yükümlülük yükleyen ve yukarıda yer verilen Anayasal hükümler uyarınca ancak kanunla sınırlanabilecek olan düzenlemenin Yönetmelikle sınırlanabilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

Öte yandan, Uluslararası Sa lık Turizmi ve Turistin Sa lı ı Hakkında Yönetmelikte, uluslararası sa lık turizmi alanında faaliyet gösteren sa lık tesisi tanımı içerisinde kamu kurum ve kurulu larının da yer aldı ı görüldü ünden, dava konusu düzenlemenin idarenin tazmin sorumlulu u çerçevesinde de incelenmesi gerekmektedir.

idarenin sorumlulu u, idarenin i lem ve eylemleri ile ki ilere verdi i zararın, idarece tazmin edilmesi anlamına gelmekte olup, söz konusu tazminat sorumlulu u, hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk esaslarına dayanmaktadır.

Danı tay içtihatlarında, sa lık hizmetinde idarenin tazmin yükümlülü ünün do ması için zararın idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmi olması gerekti i, dolayısıyla kusur sorumlulu u ilkesi benimsenmi olup, kusursuz sorumluluk ilkesine yer verilmemi tir. Böylece idare tarafından sunulan sa lık hizmetinde de yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan ve hastanın tanı ve tedavisi sürecinde ortaya çıkan istenmeyen durum olarak tanımlanabilecek olan komplikasyonun varlı ı halinde kural olarak idarenin tazmin sorumlulu undan söz edilemeyecektir.

Buna göre, idarenin sorumlulu unun söz konusu olmadı ı komplikasyona ili kin alanda sigorta yaptırılmasını zorunlu kılan ve komplikasyondan dolayı sa lık tesisini sorumlu tutan dava konusu düzenlemelerin bu anlamda da kanuni bir dayana ının bulunması gerekti i açık olup, Yönetmelikle idarenin sa lık hizmetinde kusursuz sorumlulu una sebebiyet veren düzenlemelerde bu yönüyle de hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Ayrıca, dava konusu düzenlemenin anılan kısımlarının bu haliyle uygulanmasının telafisi güç veya imkansız zararların do masına yol açaca ı da açıktır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu düzenlemenin anılan kısımlarının yürütülmesinin durdurulması gerekti i sonucuna varılmı tir.

B) Dava konusu Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 3. satırının incelenmesi:

Dava konusu Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 3. satırında, Yönetmeli in 6. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile sa lık tesisi için getirilen komplikasyon sigortası yaptırma zorunlulu una uyulmaması halinde uygulanacak idari yaptırımlar öngörölmü tür.

Yukarıda dava konusu Yönetmeli in 6. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin hukuka aykırı oldu u tespit edildi inden, sa lık tesisi için getirilen komplikasyon sigortası yaptırma zorunlulu una uyulmaması halinde uygulanacak idari yaptırımların öngöröldü ü Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 3. satırında da hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna varılmakta olup, uygulanması halinde telafisi güç ve imkansız zararlara sebebiyet verece i için anılan hükmün yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

C) Dava konusu Yönetmeli in 4. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendindeki "... veya Türkiye Cumhuriyeti vatanda ı olmakla birlikte yurt dı ında ikamet eden ..." ibaresinin, 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "... sa lık tesislerinin ise Bakanlıkça düzenlenen sertifikayı alması zorunludur." ibaresinin, 8. maddesinin ikinci fıkrasının sonundaki "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılır." ibaresinin, 9. maddesinin, 10. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin, 16. maddesinin üçüncü, dördüncü ve be inci fıkralarının, Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 1., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16. ve 19. satırlarındaki fiillere kar ılıklı olarak "dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımların, 4. satırında "Denetim soruları" kısmında parantez içinde yer alan fiil ile kar ılı ındaki "dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımın ve 11. satırında, "Denetim soruları" kısmında yer alan "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılıyor mu?" sorusu ile kar ılı ındaki "dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımların incelenmesi:

Anılan düzenlemeler yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ulların birlikte gerçekte medi i anlaşıldı ndan, yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN KABULÜ** ile 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen ko ulların birlikte gerçekte ti i anlaşıldı ndan 26/04/2025 tarih ve 32882 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanarak yürürlü e giren Uluslararası Sa lık Turizmi ve Turistin Sa lı ı Hakkında Yönetmeli in 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinin, 3. fıkrasındaki "komplikasyon" ibaresinin ve Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 3. satırının **oyçoklu uyla YÜRÜTMES N N DURDURULMASINA,**

2. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN REDD** ile Yönetmeli in 4. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendindeki "... veya Türkiye Cumhuriyeti vatanda ı olmakla birlikte yurt dı ında ikamet eden ..." ibaresi, 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki "... sa lık tesislerinin ise Bakanlıkça düzenlenen sertifikayı alması zorunludur." ibaresi, 8. maddesinin ikinci fıkrasının sonundaki "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılır." ibaresi, 9. maddesi, 10. maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi, 16. maddesinin üçüncü, dördüncü ve be inci fıkraları yönünden **oybirli iyle;** Yönetmeli in ekinde yer alan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek-4'ün 1., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16. ve 19. satırlarındaki fiillere kar ılıklı olarak " dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımlar, 4. satırında "Denetim soruları" kısmında parantez içinde yer alan fiil ile kar ılı ındaki " dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırım ve 11. satırında, "Denetim soruları" kısmında yer alan "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılıyor mu?" sorusu ile kar ılı ındaki " dari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımlar yönünden **oyçoklu uyla YÜRÜTMEN N DURDURULMASI STEM N N REDD NE,**

3. Bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren **7 (yedi) gün içerisinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 25/12/2025 tarihinde karar verildi.**

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

(X)-KARAR ÖYÜ :

dare, Anayasa ve kanunlardan aldığı yetki ile kural koyma (düzenleme yapma) yetkisine sahiptir. "Kural i lemler" (ya da di er adıyla genel düzenleyici i lemler), üst hukuk kurallarına uygun olarak hukuk düzenine yeni kural getiren ya da mevcut bir kuralı de i tiren veya kaldıran tek yanlı idari i lemlerdir. Düzenleme yetkisini kullanarak yönetmelik, tebli , genelge gibi genel düzenleyici i lemleri yapan idarenin bir i leminin düzenleyici nitelik taşıdığı nın kabul edilebilmesi için, söz konusu i lemin sürekli, soyut, nesnel, genel durumları belirleyen ve gösteren hükümler içermesi, ba ka bir anlatımla, belirtilen nitelikte kurallar konulmuş olması zorunlu olup, bu genel düzenlemelerin üst hukuk kurallarına aykırı hükümler içermemesi gerekir.

Anayasa'nın 38. maddesinde idari ve adli cezalar arasında bir ayırım yapılmadığı ndan, belirli normların sadece kanunlarla düzenlenebilece ini öngören kanunilik ilkesi, ceza hukukunda oldu u gibi idari yaptırımlarda (cezalarda) da uygulanması zorunlu olan bir ilkedir. Nitekim, ba ta Anayasa'nın 38. maddesinde yer alanlar olmak üzere, temel ceza hukuku ilkelerinin cezalandırıcı nitelikteki idari yaptırımlara da uygulanması gerekmektedir.

Kanunilik ilkesi uyarınca idari yaptırım gerektiren fiillerin çerçevesinin kanunda açıkça tanımlanması, bunun do al sonucu olarak yaptırım uygulanacak eylemin kanunda belirli olması gerekmektedir. Kanunda suç olarak düzenlenmemiş fiillerin, kanunda suç olarak düzenlenmiş fiillerle benzerli i dolayısıyla veya yorum suretiyle yaptırıma ba lanması kanunilik ilkesine aykırılık teşkil eder. Kanunilik ilkesi aynı zamanda suç ve ceza niteli i taşıyan kuralların yorum yoluyla genişletilemeyece ini de öngörmektedir. Bu bakımdan, istisnai nitelik taşıyan idari yaptırımlara ili kin kanun hükümlerinin de dar yorumlanması gerekmektedir.

Bu itibarla, idari tedbirler ve klasik anlamda idari i lemlerden farklı olarak idari cezalar bakımından öngörülen düzenlemelerin kanunilik ilkesine aykırı olmaması, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesinin de gere i olarak hangi davranış ların/fiillerin i lenmesi hâlinde hangi yaptırımlarla kar ılılabilece inin muhatap tarafından bilinir olması, hangi eylemlerin yasaklandı nın ve bu yasak eylemlere verilecek cezaların hiçbir ku kuya yer bırakmayacak biçimde yasada gösterilmesi, kuralın "açık", "anlaşılır" ve "sınırlarının belli olması" gerekmektedir.

Bu bağlamda, uluslararası sa lık turizmi hizmeti kapsamındaki yasak olan fiil ve davranış lar ile bunlara kar ılıklı olan idari yaptırımların 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinde kurala bağ landığı , Yönetmelik düzenlemesinin hukuki denetiminin anılan Kanun hükmü çerçevesinde yapılması gerekti i sonucuna ula ılmaktadır.

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinde, "(De i ik birinci fıkrada:21/2/2024-7496/20 md.) Sa lık hizmeti sunumu ile ilgili tüm i ve i lemler Sa lık Bakanlı nca denetlenir. Bu hüküm uluslararası sa lık turizmi kapsamındaki her türlü kurulu nun faaliyetlerini de kapsar.

(De i ik ikinci fıkrâ:21/2/2024-7496/20 md.) Ola anüstü durumlarda mesle ini icraya yetkili ki ilerce acil sa lık hizmeti ula ana ve sa lık hizmeti devamlılık arz edene kadar verilecek olan sa lık hizmeti hariç, ruhsatsız veya yetkisiz olarak sa lık hizmeti veren veya verdirenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Özel izne tabi hizmet birimlerini ve sa lık kurulu larını Sa lık Bakanlı ından izin almaksızın açan veya buralarda verilecek hizmetleri sunanlar iki yüz elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yarısına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

(De i ik üçüncü fıkrâ:21/2/2024-7496/20 md.) Sa lık Bakanlı ınca belirlenen kayıtları uygun ekilde tutmayan veya bildirim zorunlulu unu yerine getirmeyen sa lık kurum ve kurulu ları elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisi kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

(De i ik dördüncü fıkrâ:21/2/2024-7496/20 md.) Sa lık Bakanlı ınca belirlenen acil hastaya müdahale esaslarına; personel, tıbbi cihaz ve donanım, bina ve hizmet birimleri, malzeme ile ilaç standartlarına uyulmaması hâllerinde yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde be ine kadar idari para cezası uygulanır.

(Ek fıkrâ:21/7/2025-7557/15 md.) Özel sa lık kurulu ları, sa lık hizmetlerine yönelik tanıtım ve bilgilendirme sınırını a an reklam niteli indeki faaliyetlerde bulunamaz. Sa lık hizmetlerinde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri; adres ve ileti im bilgileri, çalı ma gün ve saatleri, hasta kabul edilen uzmanlık dalları, çalı tırılan sa lık meslek mensuplarının mesleki ve akademik ünvanları ve hizmet verilen sa lık alanıyla ilgili sa lı ı koruyucu ve geli tirici nitelikteki bilgiler ile sınırlıdır. Bu sınırları a anlar ile yanıltıcı, aldatıcı, insan sa lı ını tehlikeye dü üren veya haksız rekabet ortamı yaratan fiillerde bulunanlar, yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisine kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu maddedeki idari para cezasını gerektiren fiillerin bir yıl içinde tekrarı hâlinde idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır; üçüncü defa i lenmesinde ise sa lık kurum ve kurulu unun ilgili bölümünün veya tamamının faaliyeti on güne kadar durdurulur. Aynı isim ve sahiplikte birden fazla sa lık kurum ve kurulu u bulunması hâlinde idari yaptırımlar sadece ihlalin yapıldı ı sa lık kurum ve kurulu u ile sınırlı olarak uygulanır.

Bu maddede belirtilen idari para cezalarını vermeye valiler, faaliyet durdurma cezasını vermeye Sa lık Bakanlı ı yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ili kin usul ve esaslar, üniversite sa lık uygulama ve ara tırma merkezleri yönünden Yüksekö retim Kurulunun görü ü alınarak Sa lık Bakanlı ınca düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

Dava konusu **Yönetmeli in eki olan "Uluslararası Sa lık Turizmi Sa lık Tesisi Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu" ba lıklı Ek 4'te ise** Kanun'da belirtilmeyen eylem ve i lemler nedeniyle yine Kanun'da ifade edilmeyen yaptırımların getirildi i görülmektedir.

Bu durumda, dava konusu Yönetmelik ile düzenlenen idari yaptırımların idari yaptırımları belirleyen ve dava konusu Yönetmeli e dayanak gösterilen 3359 sayılı Sa lık

Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinde düzenlenmediği, bu bakımdan Yönetmelik ile idari yaptırımlar için genel kabul gören kanunilik ilkesinin ihlal edildiği, kanunu a ar ekilde idari yaptırımların kapsamı ve çerçevesinin genişletildiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinde yer alan düzenlemelerden farklı yeni bir durum belirlendiği ve düzenleyici işlemlerin Kanunu a an nitelikte kurallar içerdiği anlaşıldığından, dava konusu Yönetmeliğin ekinde yer alan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisi Denetim Sorgu ve İdari Yaptırım Formu" başlıklı Ek-4'ün 1., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16. ve 19. satırlarındaki fiillere karşılık olarak "İdari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımlarda, 4. satırında "Denetim soruları" kısmında parantez içinde yer alan fiil ile karşılığındaki "İdari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırım ve 11. satırında, "Denetim soruları" kısmında yer alan "... ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine aktarılıyor mu?" sorusu ile karşılığındaki "İdari Yaptırım" kısmında belirtilen idari yaptırımlarda hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu itibarla, söz konusu hükmün yürütülmesinin duruldurulması gerektiği oyuyla anılan kısım yönünden Daire kararına katılmıyorum.

Üye

(XX)-KARAR ÖYÜ :

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9. ve ek 11. maddelerinin de erlendirilmesinden, uluslararası sağlık turizmi ve turistlerin sağı ı kapsamında sunulan sağlık hizmetleri ve aracılık hizmetlerinin asgari hizmet sunum standartlarının belirlenmesi, uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde faaliyet yürütecek sağlık kuruluşları ile aracı kuruluşların yetkilendirilmesi ve bu faaliyetlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi konusunda davalı Sağlık Bakanlığının yetkili olduğu, bu konuda Yönetmelik ile düzenleme yapabileceği muhakkaktır.

Dava konusu Yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde uluslararası sağlık turizmi kapsamında ameliyathane ortamında yapılacak cerrahi ve girişimsel işlemler için sağlık tesisi tarafından komplikasyon sigortası yaptırılması zorunlu kılınmış, 3. fıkrasının ikinci cümlesinde de sunulan sağlık hizmeti sonrası ortaya çıkabilecek komplikasyondan dolayı sağlık tesisinin sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Anılan düzenlemeler ile uluslararası sağlık turizmi alanında yabancı hastaların Türkiye'de aldıkları sağlık hizmetinde ortaya çıkabilecek komplikasyonlardan kaynaklı olarak uğradıkları zararın maddi güvencesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Bu bakımdan, dava konusu düzenlemeler ile getirilen uluslararası sağlık turizmi kapsamında cerrahi ve girişimsel işlemler için komplikasyon sigortası yaptırma zorunluluğunun, hasta güvenliğinin sağlanmasına yönelik olduğu, hizmet kalitesinin yükselmesine ve ülkemizin sağlık turizmindeki itibarının güçlenmesine katkı sağlayacağı göz önünde bulundurulduğunda, dava konusu düzenlemelerin dayanağı mevzuata uygun ve kamu yararı ile hizmet gerekleri gözetilerek, uluslararası sağlık turizmi kapsamındaki hizmetlerin kaliteli, etkin ve devamlı bir şekilde sunulmasını sağlamak amacıyla tesis edildiği anlaşıldığından, anılan düzenlemelerde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Bununla birlikte, Yönetmeliğin ekinde yer alan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisleri Denetim Sorgu ve Bildirimi Yaptırımı Formu" başlıklı EK-4'ün 3. satırında Yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ile getirilen komplikasyon sigortası yaptırma zorunluluğuna uyulmaması halinde uygulanacak idari yaptırımların belirlendiği, denetleme görevine sahip olan Sağlık Bakanlığının bu yetkisinin devletli bir kurumun sağlanabilmesi için hizmet standartlarına uymayanlara uygulanacak yaptırımları belirleyebileceği açıktır.

Bu itibarla, hukuka uygun bulunan Yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendine aykırılık halinde idari yaptırım uygulanmasını öngören Yönetmeliğin ekinde yer alan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisleri Denetim Sorgu ve Bildirimi Yaptırımı Formu" başlıklı EK-4'ün 3. satırında da hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu nedenle, dava konusu Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistlerin Sağlığı Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi, 3. fıkrasındaki "komplikasyon" ibaresi ve ekinde yer alan "Uluslararası Sağlık Turizmi Sağlık Tesisleri Denetim Sorgu ve Bildirimi Yaptırımı Formu" başlıklı EK-4'ün 3. satırı yönünden de yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

Üye

Üye